

**MOŽNOSTI
„LÉČBY“ ADHD**

LÉKY

- Úspěšnost léčby 70-90%
- Goetz – léky mezi 5. a 7. rokem
- Vliv na domácí přípravu do školy – dítě dokáže uplatnit to, co se naučilo
- Individuální vlivy a dávkování
- Stimulancia:
  - Ritalin –nejčastěji od 6 let (3-5 hodin) x Concerta (long term Ritalin)– delší doba působnosti (8-12 hod)
    - účinek cca do hodiny od užití
    - léčba stimulancii může zpomalit růst
- Nestimulační látky:
  - Strattera – celý den, zlepšuje usínání, nezhoršuje tiky
    - zvyšuje množství noradrenalinu (zvyšuje pozornost, snižuje impulzy)
- **Risperidon** - snižuje agresivitu, dráždivost a hyperaktivitu. Jako jediný zástupce své skupiny získal registraci pro léčbu poruch chování u dětí od pěti let.

Účinná látka	Firemní název	Úvodní dávka	Maximální dávka	Nežádoucí účinky
metylfenidát	Ritalin	5 mg/den	60 mg/den	nespavost, nechutenství, bolest hlavy a břicha, úbytek na hmotnosti, poruch růstu, vliv na akci srdeční a tlak
	Concerta	18 mg/den	72 mg/den	
atomoxetin	Strattera	0,5 mg/kg/den 4 dny	1,2–1,4 mg/den max. 100 mg/den	sucho v ústech, nespavost, nauzea, nechutenství, obštipace

Tab. 2 PŘEHLED LÉČIV UŽÍVANÝCH V TERAPII ADHD

účinná látka	název léčivého přípravku*	dávkovací formy	typická úvodní dávka	obvyklá maximální dávka	poznámka
methyfenidát	Ritalin	10 mg	5 mg/den	60 mg/den	účinek zjistíme již v prvním týdnu bývá nutná dávka během vyučování
	Concerta	18, 36, 54 mg	18 mg/den	72 mg/den	účinek trvá až 12 hodin zlepšuje spolupráci event. snížení chuti k jídlu přetrvává celý den
atomoxetin	Strattera	10, 18, 25, 40, 60 mg	děti a adolescenti ≤ 70 kg: 0,5 mg/kg/den 4 dny, pak 1,2 mg/kg/den	1,2–1,4 mg/kg/den	nevyžaduje opiatový recept účinek poznáme až po několika týdnech výhodný při komorbiditě poruch, tiků, závislostí zlepšuje ranní a pozdně večerní chování, dobrý efekt na spánek monitorovat event. výskyt suicidálních myšlenek

* uvedeny přípravky aktuálně dostupné k 7. 7. 2009; zdroj AISLP verze 2009.2 – 1. 4. 2009 a Phoenix lékárenský velkoobchod

ALTERNATIVA A DOPLNĚNÍ LÉČBY

- Videotrénink – nalezení spouštěčů chování
- Biofeedback – princip zpětné vazby, hra na monitoru a snímání EEG
(ovládáno pouze vůlí)
  - nutno opakovat několik desítek sezení
  - „sebe-učení mozku pomocí tzv. biologické zpětné vazby“
- „nácviky“ chování, relaxace (nácvik) , autoregulace chování
- Autogenní trénink
- Psychomotorická cvičení
- Svépomocné skupiny
- **PSYCHOTERAPIE** – často KBT
  - A-B-C – posilovat efektivní

ADHD A DOSPĚLOST

Tabulka 1. Typické příznaky v dětství:

Nepozornost

- obtížně se koncentruje na úkoly - nedokáže udržet pozornost
- zdá se, že neposlouchá
- nedokončuje započaté činnosti
- vyhýbá se úkolům s velkým mentálním úsilím
- je nepořádný
- je roztržitý, ztrácí věci, zapomíná

Hyperaktivita

- neposedný, vrtí se, nevydrží sedět na místě
- Pobíhá
- vyrušuje, je hlučný, obtížně zachovává klid
- pořád je v pohybu
- mnohomluvný

Impulzivita

- nezadržitelný v řeči
- odpověď vyhrkne bez přemýšlení
- nedokáže čekat
- přerušuje ostatní v činnostech, skáče do řeči

Tabulka 2. Typické příznaky v dospělosti (a dospívání)

Nepozornost

- špatné plánování a nakládání s časem
- problémy se započatím a dokončením úkolu, problémy přecházet mezi úkoly
- prokrastinace – odkládání nepříjemných úkolů
- vyhýbání se činnostem vyžadujícím soustředění

Hyperaktivita

- nepříjemný vnitřní pocit neklidu, potřeby stále něco konat
  - drobné příznaky zevního neklidu, např. poklepávání nohou, rukou
  - zapojení do mnohých aktivit, workoholismus
  - snadno se nudí a vyhýbají se situacím, kdy „není co dělat“
- ### Impulzivita
- nízká frustrační tolerance
  - časté změny zaměstnání, partnerů
  - rychlá jízda a pokuty za dopravní přestupky
  - rychlá rozhodnutí, netolerance nejistoty
  - skákání do řeči

Emoční dysregulace

ADHD od dětství do dospělosti MUDr. Pavel Theiner, Ph.D.

Psychiatrická klinika FN Brno a MU Brno

POTÍŽE V DOSPĚLOSTI?

- problémy soustředit se na **konverzaci**
- **ztrácejí** a hledají běžné předměty
- zapomínají na **schůzky a termíny**
- často selhávají při **organizaci práce**, postupují chaoticky, nedokončují úlohy
- jsou **impulzivní** - netrpělivost, ukvapená rozhodnutí a nákupy,
- častěji **riskují při jízdě**

- Narůstá větší pravděpodobnost užívání drog
- Kriminalita
- Volba povolání
- Nestabilní vztahy
- Alkoholismus

- https://www.youtube.com/watch?v=Wi_4Cg34RbA

ZDROJE

- <http://www.remedia.cz/Clanky/Farmakoterapie/Soucasny-pohled-na-lecbu-ADHD/6-L-F9.magarticle.aspx>
- Drtílková I, Hrdlička M, Paclt I. Hyperkinetické poruchy u dětí. In: Raboch J, Anders M, Praško J, Hellerová P (eds). Psychiatrie: Doporučené postupy psychiatrické péče II. 1. vyd. Praha, Psychiatrická společnost ČLS JEP, 2006, s. 141–149.
- www.adehade.cz